

Skatteministeriet

30. november 2023
J.nr. 2023 - 3354

Til Folketinget – Skatteudvalget

Vedrørende L 52 - Forslag til lov om ændring af momsloven, opkrævningsloven, skattekontrolloven og forskellige andre love (Gennemførelse af aftale om skærpede og hurtigere sanktioner på skatteområdet).

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 13 af 27. november 2023.

Jeppe Bruus

/ Jesper Palmann

Spørgsmål

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 26. november 2023 fra Syddansk Universitet, professor Frederik Waage, jf. L 52 - bilag 3.

Svar

Der advares i henvendelsen imod, at lovforslaget vedtages i sin nuværende form. Det er begrundet med, at lovforslaget indeholder forslag til ændringer af lovgivningen, hvor ordet »som« ændres til »der«, og hvor det til disse forslag fremgår af lovbemærkningerne, at de alene har til formål at give mulighed for i bemærkningerne at angive nærmere retningslinjer om straffniveauet ved overtrædelse af loven.

Det anføres herudover i henvendelsen, at det for en tiltalt i en straffesag ikke vil give nogen mening at få fordoblet sin bødestørrelse i forhold til tidligere, fordi lovgiver har udskiftet ordet »som« med »der«. Det anføres desuden, at denne lovgivningsmetode har negativ signalværdi og potentiale til at skade tilliden til folkestyret.

Det anføres endvidere, at den nævnte bekymring tilsyneladende ikke deles af Justitsministeriet, og at det ville være ønskeligt, hvis Folketinget én gang for alle gør op med denne lovgivningsmetode.

Afslutningsvis anføres det, at lovforslaget vil kunne gennemføres på en måde, der indebærer, at der direkte i lovens tekst indsættes konkrete paragraffer, som forudsætter de nævnte ændringer i straffniveauer.

Kommentar

Forslaget, der henvises til i henvendelsen, omhandler en justering af en række straffebestemmelser i skatte- og afgiftslovgivningen med henblik på at gennemføre en ny sanktionspraksis i unddragelsessager. Forslaget er udformet i overensstemmelse med gældende retningslinjer i Justitsministeriets vejledning om lov kvalitet og Straffelovrådets betænkning nr. 1531/2012, der er beskrevet nærmere i bidraget fra Justitsministeriet nedenfor.

Forslaget er således udformet, så der foretages en justering af alle de straffebestemmelser, som straffniveauet angår, mens bemærkningerne til lovforslaget indeholder en tilkendegivelse af de ønskede straffniveauer for forskellige typer af strafbare handlinger. Samtidigt fremgår det, at fastsættelsen af straffen fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og at det angivne straffniveau derfor vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpene eller formildende omstændigheder.

De konkrete lovændringer, der bl.a. indebærer, at »som« erstattes med »der« i lovtæksten, er valgt, fordi der ikke har været ønske om en ændring af de pågældende straffebestemmelser indhold, og at straffebestemmelsernes udformning i øvrigt findes hensigtsmæssig. Der er således tale om ændringer, der alene gennemføres med henblik på at kunne tilkendegive et ønsket straffniveau i lovbemærkningerne i overensstemmelse med den politiske aftale, som lovforslaget har til formål at udmønte.

Det store antal love, der foreslås ændret i lovforslaget, skal ses i lyset af, at de ønskede ændringer af straffniveauet både angår undtagelser af skatter og afgifter, herunder punkt-afgifter, der er reguleret i et stort antal forskellige love.

For så vidt angår de generelle retningslinjer for tilkendegivelser om straffniveau i bemærkningerne til et lovforslag og baggrunden herfor, har Skatteministeriet indhentet bidrag fra Justitsministeriet, der har oplyst følgende:

”Der er i Danmark fast tradition for, at lovgivningsmagten i lovforarbejder tilkendegiver straffniveauer for forskellige typer af strafbare handlinger.

Justitsministeriet kan i den forbindelse bl.a. henvise til Straffelovrådets betænkning nr. 1531/2012 om strafudmåling – samspillet mellem lovgiver og domstole.

Det fremgår bl.a. af betænkningen, at det er Straffelovrådets vurdering, at der er opnået gode erfaringer med, at Folketingets tilkendegivelser om straffniveauet i typesituationer eller normalt tilfælde fremgår af lovforarbejder. Straffelovrådet anbefaler derfor også i sin betænkning, at denne metode fremover anvendes i de tilfælde, hvor Folketinget ønsker at give anvisninger om straffniveauet for en bestemt type forbrydelse. Det er dog bl.a. en forudsætning, at der gennemføres en ændring af lovteksten, som lovforarbejderne kan knyttes til. Det bemærkes i den forbindelse, at denne forudsætning efter Justitsministeriets opfattelse vil kunne opfyldes på flere måder, herunder ved at foretage mindre sproglige ændringer af lovteksten i straffebestemmelser.

Straffelovrådet anfører også, at det er af afgørende betydning for en klar rollefordeling og et smidigt samspil mellem lovgivningsmagten og domstolene, at domstolene gives mulighed for en konkret strafudmåling, der tager udgangspunkt i det straffniveau, lovgivningsmagten har tilkendegivet.

Efter Straffelovrådets opfattelse er det derfor vigtigt for at undgå tvivl, at en angivelse af domstolens muligheder for at fravige et angivet udgangspunkt altid medtages i lovforarbejder, som tilsigter at ændre det gældende straffniveau.

Justitsministeriet kan i den forbindelse henvise til, at den ovenfor beskrevne faste lovgivningstradition er forudsat i Justitsministeriets vejledning om lov kvalitet, ligesom dele af Straffelovrådets ovennævnte bemærkninger er gengivet i vejledningen.

Det fremgår således af vejledningens pkt. 7.6.3, at det i lovforarbejder med angivelser om straffniveauet altid bør angives, at fastsættelsen af straffen vil bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og at det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.”